

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

9. An sit praeceptum sub veniali corripeindi peccata venialia? Ex p. 7. t. 3.
r. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

7. Sed supposita contraria sententia, difficultas verò est, an particulares Religiosi teneantur, sicut Prælati, sub eodem onere corrigere fratres de peccato veniali? Affirmatiuè respondet Coninch. *vbi suar. disp. 28. dub. 3. n. 24.* vbi sic asserit. Certum est superiorem Religiosum teneri in suis subditis corrigere peccata venialia, quando alias imminet periculum, ne disciplina religiosa magna ex parte dissolatur, quia tenetur, quantum potest, dare operam, vt hæc tota integritate seruetur. Imò credo certum esse, quemuis etiam priuatum, præsertim si sit membrum illius Religionis, teneri ad eiusmodi correctionem, quando commodè potest, & sperat fructum; quia talis dissolutio est graue valde malum ipsius Religionis; siue totius communitatis, quod ille ex charitate, & fide, quam debet matri suæ, scilicet ipsi Religioni, tenetur impedire. Ita Coninch. Sed citati DD. hoc onus in tali casu imponunt solum super humeros Prælatorum, & nihil asserunt de Religiosis particulibus. Ergo, &c. Cogita.

RESOL. IX.

An sit præceptum sub veniali corrigendi peccata venialia? Ex p. 7. tr. 3. Ref. 7.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Valentia *romo 3. disp. 3. quest. 10. punct. 2.* Suarez *de Char. disp. 8. sect. 2. num. 6.* & Villalobos *in Summa tomo 2. tract. 4. difficult. 2. num. 5.* Lorca *in 2. 2. disp. 41. num. 9.* Petr. Hurtadus *vol. 2. disp. 162. sect. 8.* Galpar Hurtadus *disp. 6. de Correc. difficult. 5.* Et hanc sententiam docet etiam Cæstrus Palauus *romo 1. tract. 6. disp. 3. punct. 3. num. 3.* Mouetur etiam ratione adducta à Valentia: Charitas, & amicitia, & misericordia in proximum non solum te obligat, ne illi consulas, vel eum adiuues ad peccandum venialiter, sed etiam ne permittas cadere, cum commodè potes à casu remouere: sicut in temporalibus non solum obligatis damnium etiam leue non inferre proximo, sed etiam præcauere, cum possis. Deinde vnusquisque tenetur proximum, sicut seipsum diligere, volendo scilicet proximo ea, quæ tenetur velle sibi: sed tenetur quis sub peccato veniali velle in effectu, & procurare sibi immunitatem à quouis peccato veniali: ergo etiam proximo.

2. Verùm negatiuæ sententiæ adherent Trullench, *in Decal. tom. 1. lib. 1. cap. 5. dub. 14. n. 4.* Duallius *in 2. 2. tract. de Charitate, quest. 9. art. 2.* Fillucius, *tom. 2. tract. 28. cap. 5. num. 118.* Reginaldus, *romo 1. lib. 4. cap. 25. num. 333.* Franciscus del Castillo, *in 3. sentent. tomo 2. disp. 6. de correct. quest. 3. parte 2. num. 9.* Torres, *in 2. 2. quest. 33. art. 2. dub. 2.* Reginaldus, *romo 1. lib. 4. cap. 25. n. 333.* Azorius *romo 1. lib. 12. cap. 4. quest. 4. Sæ. ver. Correctio, num. 5.* & alij. Et ratio est, quia per peccatum veniale frater non est perditus: Ergo correctio, quæ ad lucrandum fratrem ordinatur, ex illo Matthi. 18. *Si te audierit lucratus eris fratrem tuum*, in peccatis venialibus locum habere non potest. Secundò, à peccatis venialibus facillimo negotio se potest quis liberare, vel in Sacramento, vel extra: Ergo non indiget auxilio alterius. Tertio, esset graue iugum hanc obligationem hominibus imponere, cum omnes in periculo peccandi venialiter frequentes sint.

3. Sed hæc argumenta parum vrgent, nam fateor Christum Dominum Matthi. 18. locutum fuisse de correctione peccantis mortaliter, non venialiter. At inde non inferitur non esse præceptum de corrigendo fratre peccante venialiter in illò præcepto tacitè inclusum, non quidem sub culpa graui, sed leui; quia

leuiter, & secundum quid per correctionem corrigens lucratur fratrem. Ad secundum respondeo facile posse peccantem venialiter se à peccato liberare, vt verò facilius liberetur, seu vt efficaciter liberetur, indiget correctione. Ad tertium dico non esse graue iugum, quia nec sæpe speratur fructus ex correctione, neque constat de periculo proximi, neque facile abique verecundia eum potes corrigere.

4. Sed putat Coninch *disp. 28. dub. 3. num. 31.* neutram ex his sententiis esse absolutè, & generatim veram; imò credit auctores eam non intendere eas ita absolutè, & generatim asserere: atque adeo puto eos posse conciliari. Respondeo igitur primò; nos communitè non teneri fratrem corrigere ob sola peccata venialia, quando aliud non subest periculum: & hoc satis probant rationes pro secunda sententia allata.

5. Respondeo secundò, valde tamen esse probabile, nos aliquando per se, & secluso alio periculo sub veniali teneri fratrem corrigere ob peccata venialia, quando certæ ad sunt conditiones, scilicet Primò, quòd manifestum sit ipsi peccasse, & quidem in genere peccati venialis aliquo modo grauitè. Secundò, quòd omnino commodè, & sine peccantis offensione eum possim corrigere, itavt moraliter aliquo modo certus sim correctionem profuturam, & nullo modo obfuturam. Hæc autem obligatio maximè habet locum, quando peccatum esset aliis scandalo, trahendo eos ad imitationem. Ratio est, quia cum eiusmodi peccatum sit notabile proximi malum, & vera Dei offensa, sincera Dei, proximique charitas exigit, vt id ab eo auertam, quando id tam facile facere possum: sicut mala proximi corporalia etiam leuia teneor ab eo auertere, quando sine villo meo incommodo id facere possum. Ergo, &c.

6. His tamen non obstantibus, ego puto correctionem fraternali pro venialibus non esse in præcepto, excluso aliquo casu, de quo *infra*, quia Matthi. 18. vbi potissimum istud præceptum à Christo declaratur, & iniungitur, supponit proximum, cui adhibenda est correctio, esse perditum, & æternæ damnationi obnoxium: aliter enim non dixisset; *Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum*; cum ergo peccata venialia tantam ruinam in nobis causent probabile est ordinariè nos non teneri pro peccatis venialibus, fraternali correctionem adhibere. Deinde si a seculis singulis ferè momentis, homo ad id teneretur, propterea quòd peccata venialia sunt quotidiana, & septies in die id est, multoties in ea incidimus hoc autem valde esset incommodum & durum; igitur propriè & ordinariè tantum pro peccatis mortalibus ad correctionem tenemur.

RESOL. X.

An in peccato Correctionis Fraternali detur paruitas materia?

Et docetur Prælatos Religionum peccare mortaliter, quando negligunt corrigere peccata venialia in suis Religionibus committi solita, si ex correctionis omissione disciplina Regularis imminatur. Ex p. 5. tr. 5. Ref. 66.

§. 1. Respondeo correctionem fraternali per se interdum ad mortale obligare, * nam per accidens ratione leuitatis materiæ vt obseruat Duallius *in 2. 2. D. Thoma tract. de char. quest. 9. art. 2. ad 3.* vt si proximus tantum peccauisset venialiter, regulariter loquendo onittere correctionem, non est peccatum mortale. Dixi regulariter propter Sotum;

* Sup hoc supra in Ref. 8.